

ХУЛОСАИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-082 дар назди МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» аз рӯйи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих доир ба ихтисоси 6.1. – Таърих ва бостоншиносӣ (6.1.1. – Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик))

Парвандаи аттестатсионии № _____

Қарори шурои диссертатсионӣ аз 2.10.2026, №13

Барои сазовор донишгари Файззода Рамазон Хурсанд, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих.

Диссертатсияи Файззода Рамазон Хурсанд дар мавзӯи «Кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон (солҳои 1928 - 1934)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1. – Таърих ва бостоншиносӣ (6.1.1. – Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик)), ки дар ҷаласаи шурои диссертатсионии 6D.KOA-082-и назди МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» (воқеъ дар суроғаи 735140, шаҳри Бохтар, кӯчаи Айнӣ 67; фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2-юми декабри соли 2024, таҳти №443/шд) 25- уми июли соли 2026, суратмаҷлиси №2 ба ҳимоя қабул карда шуд.

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ Файззода Рамазон Хурсанд 21-уми апрели соли 1990 дар ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон таваллуд шудааст. Миллаташ тоҷик мебошад. Ӯ солҳои 1997-2006 дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии №46-и ноҳияи Данғара ва солҳои 2007 - 2009 дар муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №49 -и ноҳияи Бохтар (ҳоло Кӯшониён) таҳсил намудааст. Номбурда соли 2010 ба Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз рӯйи ихтисоси «Таърих, Ихтисоси иловагии ҳуқуқ» дохил шуда, онро соли 2014 дар зиннаи бакалавр хатм намудааст. Номбурда солҳои 2014 - 2017 дар зинаи магистратура аз рӯйи ихтисоси таърих ва ҳуқуқ таҳсил намудааст. Фаъолияти кориашро аз соли 2017 дар кафедраи таърихи умумии факултети таърих ва ҳуқуқи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав оғоз намуда, айни ҳол ба ҳайси омӯзгори кафедраи таърихи умумӣ фаъолият карда истодааст.

Фаъолияти илмӣ Файззода Рамазон Хурсанд аз соли 2021 дар Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав барои пешбурди корҳои илмӣ – тадқиқотии худ ба ҳайси унвонҷӯи кафедраи таърихи халқи тоҷик таҳти №85-фа аз 26. фев 2021 қабул карда шуд.

Довталаби дараҷаи илмӣ дар доираи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва фармоиши ректори Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав имтиҳонҳои минимуми номзадиро бо тариқи зайл супориданд: аз фани

забони хориҷӣ (англисӣ) бо баҳои “хуб” аз 17.06. 2021, аз фанни фалсафа бо баҳои “хуб” аз 31.01.2023, ва аз фанни “Таърихи халқи тоҷик” бо баҳои “аъло” аз 14.02.2025 супоридааст.

Мавзуи рисолаи унвочӯ «Фаъолияти кумита оид ба беҳдошти меҳнат ва маишати коргарзанон ва занони кишоварз (КБММКЗ)-и Раёсати КИМ ҶШС Тоҷикистон дар баланд бардоштани меҳнат ва маишати занон дар охири солҳои 20-ум ва ибтидои солҳои 30-юми асри XX» дар ҷаласаи шурои олимони Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, аз санаи 25 окт 2022, суратмаҷлиси №3 зери роҳбарии доктори илмҳои таърих, профессор Алимов Давлаталӣ Халил (Халилзода Давлаталӣ Халил) тасдиқ гардида буд.

Файззода Рамазон Хурсанд дар давоми фаъолияти омӯзгории худ зери роҳбарии доктори илмҳои таърих, профессор Алимов Давлаталӣ Халил (Халилзода Давлаталӣ Халил) дар мавзуи болозикр тадқиқоти илмӣ бурда, рисолаи номзадии худро ҷамъбаст намуд.

Файззода Рамазон Хурсанд муаллифи 7 интишорот, аз ҷумла 4 мақолаи тақризшаванда оид ба мавзуи мавриди таҳқиқ буда, дар конференсияҳои илмӣ назариявии ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ ширкат ва суҳанронӣ намудааст.

Дар таърихи 19 фев 2025, №8 дар ҷаласаи васеи кафедраи таърихи халқи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав муҳокимаи пешакӣ ва пешдифои рисолаи номзадии Файззода Рамазон Хурсанд доир шуда ва ба ҳимоя пешниҳод гардида буд.

Ҷаласаи васеи кафедраи номбурда, қарор қабул кард, ки диссертатсияи Файззода Рамазон Хурсанд дар мавзуи «Фаъолияти кумита оид ба беҳдошти меҳнат ва маишати коргарзанон ва занони кишоварз (КБММКЗ)-и Раёсати КИМ ҶШС Тоҷикистон дар баланд бардоштани меҳнат ва маишати занон дар охири солҳои 20-ум ва ибтидои солҳои 30-юми асри XX» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1. – Таърих ва бостоншиносӣ (6.1.1. – Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик)) ба ҳимоя ба шурои диссертатсионӣ пешниҳод карда шавад. Суратҷаласаи №8 аз 19 феввали соли 2025.

Бояд ёдовар шуд, ки диссертатсияи Файззода Рамазон Хурсанд дар мавзуи «Фаъолияти кумита оид ба беҳдошти меҳнат ва маишати коргарзанон ва занони кишоварз (КБММКЗ)-и Раёсати КИМ ҶШС Тоҷикистон дар баланд бардоштани меҳнат ва маишати занон дар охири солҳои 20-ум ва ибтидои солҳои 30-юми асри XX» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1. – Таърих ва бостоншиносӣ (6.1.1. – Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик)) дар Шурои диссертатсионии 6D.KOA-082-и назди Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, санаи 28 июли соли 2025 ҳимоя шуда буд. Аммо бо хоҳиш ва аризаи

довталаби дараҷаи илмӣ Файззода Рамазон Хурсанд ва фармоиши Раиси КОА–и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22.10.2025, №389/бд диссертатсия аз баррасии КОА–и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бозхон карда шуд. Бинобар ба итмом расидани муҳлати муқарраргардида ва ислоҳи эродҳои мавҷуда довталаб Файззода Рамазон Хурсанд барои такроран Ҳимоя намудан, диссертатсияи мазкурро ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА–082–и назди МДТ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” пешниҳод намуд.

Бо назардошти фармони мазкур ва эродҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ мавзӯи рисолаи номзадии Файззода Рамазон Хурсанд аз «Фаъолияти Кумита оид ба беҳдошти меҳнат ва маишати коргарзанон ва занони кишоварз (КБММКЗ)-и назди Раёсати КИМ ҶШС Тоҷикистон дар охири солҳои 20-ум ибтидои солҳои 30-юми асри XX» ба «Кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон (солҳои 1928-1934)» иваз шуда, бо қарори Шурои олимони Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз нав санаи 27.01.2026, №6 тасдиқ карда шуд.

Диссертатсия ва автореферати он аз низоми Антиплагиат гузаронида шудааст, ки аслияти диссертатсия мутаносибан ба 86,49% (бо назардошти иқтибосҳо 97,15%) ва автореферат ба 89,86% (бо назардошти иқтибосҳо 97,95%) – ро ташкил медиҳад.

Бояд ёдовар шуд, ки диссертатсияи Файззода Рамазон Хурсанд дар мавзӯи «Кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон (солҳои 1928-1934)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯи ихтисоси 6.1.1.– Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик) барои Ҳимоя намудани рисолаи илмӣ мазкурро ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА–082–и назди Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” пешниҳод намуд.

Диссертатсия дар кафедраи таърихи халқи тоҷики МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» омода гардидааст.

Рохбари илмӣ:

Халилзода Давлаталӣ Халил, доктори илмҳои таърих, профессор, мудири кафедраи таърихи умумии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав мебошад.

Муқарризони расмӣ:

1. Набизода Ваҳхоб Машраф, доктори илмҳои таърих, профессори кафедраи таърихи халқи тоҷики факултети таърих ва ҳуқуқи МДТ

«Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» аз рӯйи ихтисоси 6.1.1. – Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик).

2. Муҳаббатова Гулнора Ҳамидовна, номзади илмҳои таърих, дотсенти кафедраи таърихи халқи тоҷики Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6.1.1. – Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик).

Муассисаи пешбар:

МДТ «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ».

Тақризи муассисаи пешбар МДТ «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» ба диссертатсияи **Файззода Рамазон Хурсанд** дар мавзӯи «Кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон (солҳои 1928-1934)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1.1. – Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик) бо имзоҳои **раиси чаласа**, номзади илмҳои таърих, и.в., дотсент, мудирӣ кафедраи таърихи халқи тоҷики Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, Суфиев С.Н., **ташхисгар** доктори илмҳои таърих, профессори кафедраи таърихи халқи тоҷики Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи А. Рӯдакӣ, Абдуллоев М.Х. ва **котиби чаласа** – Ватанзода Ш.В бо суратчаласаи №2, аз 11 сентябри соли 2026 таҳия шуда, аз ҷониби ректори муассиса Сафарзода Мунир Ватан аз 14 сентябри соли 2026 тасдиқ карда шудааст, имзо гузоштаанд.

Мазмуни тақриз мусбат мебошад. Дар он мутобиқати муҳтавои диссертатсия ба соҳаи илми эълоншуда, саҳми илмӣ довталаб дар ҳалли масъалаҳои илмӣ, навгонии илмӣ диссертатсия, моҳияти илмӣ-назариявӣ ва амалии он, инчунин мутобиқати таҳассуси илмӣ довталаб ба дараҷаи илмӣ зикр гардидааст.

Муассисаи пешбар қайд намудааст, ки диссертатсияи номзодии Файззода Рамазон Хурсанд дар мавзӯи «Кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон (солҳои 1928-1934)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1.1. – Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик), (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 августи 2026 №591), ба тасвиб расидааст, ҷавобгӯ буда, дар маҷмӯъ метавон иброз намуд, ки довталаб барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1.1. – Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик) сазовор мебошад.

Ҳамчунин ба унвони шӯрои диссертатсионӣ 6D.KOA-082 тақризҳои зерини ғайрирасмӣ ба автореферати Файззода Р.Х. ворид шудаанд:

1. Холмуродзода Меҳрафрӯз Бури, доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси таърих, мудирӣ кафедраи таърих ва методикаи таълими

таърихи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ; Тақриз мусбат аст.

2. Шодмонзода Орзу Шодмон, номзади илмҳои таърих, муаллими калони кафедраи таърихи умумии Донишгоҳи давлатии Данғара;

Тақриз мусбат арзёби шудааст.

Файззода Рамазон Хурсанд муаллифи 7 мақолаи илмӣ буда, 4-тои он дар маҷаллаҳои тақризшандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расидаанд. Инчунин, номбурда бахшҳои мухтасифи қори ҳешро дар конференсияҳои илмӣ назариявӣ ва ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ маъруза намудаанд.

1. Файззода, Р.Х. Советский опыт привлечения женщин конца 20-х - начала 30-х годов XX века к производству века / **Р.Х. Файззода, Д.Х. Алимов** // Вестник Таджикского национального университета. Серия общественных наук. – 2023. - №11. Ч. II. – С. 34-39. – ISSN 2074-1847.

2. Файззода, Р.Х. Деятельность комиссии по труду и жизненному благосостоянию женщин в Таджикистане / **Р.Х. Файззода** // Вестник Таджикского национального университета. Серия общественных наук. – 2023. - №12. Ч. I. – С. 58-64. – ISSN 2074-1847.

3. Файззода, Р.Х. Нақши кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати коргарзанон ва қанони кишоварз дар омодакунии кадрҳо аз ҳисоби қанон / **Р.Х. Файззода** // Вестник Таджикского национального университета. Серия общественных наук. – 2024 – №12. Ч II. – С. 69-74. – ISSN 2074-1847.

4. Файззода, Р.Х. Нақши барпо кардани маъракаи 8-уми март дар фаъолгардонии ҳаёти ҷамъиятӣ сиёсӣ, иҷтимоӣ иқтисодӣ ва маданияти қанон / **Р.Х. Файззода Д.Х. Алимов** // Вестник Таджикского национального университета. Серия общественных наук. – 2025 – №4. Ч. II. – С. 81-88. – ISSN 2074-1847.

Муассисаи пешбар ва муқарризон бо дарназардошти муқаррароти бандҳои 69-79 ва 80-86-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (Қарори Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 августи 2026 №591), ба тасвиб расидааст, интиҳоб ва таъин гардидаанд. Интиҳоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар ба он асоснок мегардад, ки онҳо мутахассисони бевоситаи соҳаи таърих буда, дар қорҳои илмӣ таҳқиқотӣ фаъолона иштирок менамоянд ва дар ин самт асару мақолаҳои зиёде таълиф кардаанд, ки мазмуну мӯҳтавои онҳо ба мавзӯи диссертатсияи мазкур иртибот дорад.

Шӯрои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи докталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ масъалаҳои зерин мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд:

– таҳлили заминаҳои институтсионалӣ ва ҳуқуқӣ: Муайян намудани зарурати таърихӣ таъсиси КБММЗ ва таҳлили сохтор, ваколатҳо ва ҷойгоҳи он дар низоми идоракунии давлатии ҶШС Тоҷикистон.

– пажӯҳиши механизмҳои трансформатсияи иқтисодӣ: Омӯзиши усулҳо ва воситаҳои ҷалби занон ба меҳнати истехсолӣ ва бахши кишоварзӣ, инчунин нақши Кумита дар касбиятбахшӣ (профессионализация) ва баланд бардоштани ҳаракати иҷтимоии занон.

– арзёбии модернизатсияи маишат ва инфрасохтори иҷтимоӣ: Таҳлили фаъолияти Кумита дар самти бунёди муассисаҳои томактабӣ (яслиҳо, боғчаҳо), ошхонаҳои ҷамъиятӣ ва дигар ниҳодҳои маишӣ ҳамчун омили асосии озод намудани зан аз «асорати рӯзгор».

– муайян намудани нақши маъракаҳои сиёсӣ дар ташаккули субъективият: Арзёбии таъсири ҷашнҳои идеологӣ (аз ҷумла 8-уми март) ва маъракаҳои таблиғотӣ дар фаъолгардонии шуури ҷамъиятию сиёсии занони тоҷик.

– таҳлили интиқодии зиддиятҳо ва монеаҳои иҷтимоӣ: Ошкор намудани мушкилоти фаъолияти КБММЗ, аз ҷумла муқовимати ҷомеаи суннатӣ ба навоварихо, бухронҳои маишӣ ва зухури формализм дар қори ниҳодҳои масъул.

– ҷамъбасти таҷрибаи таърихӣ барои сиёсати муосири гендерӣ: Муайян кардани ворисияти таърихӣ равандҳои модернизатсия ва таҳияи тавсияҳо барои такмили стратегияҳои муосири иҷтимоию гендерӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Аҳаммияти назариявӣ ва амалии таҳқиқоти диссертатсионӣ бо он асоснок карда шудааст:

Аҳаммияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки ҳулосаҳо, тавсияҳо ва маводи дар рисола гирдовардашуда метавонанд дар соҳаҳои мухталифи ҳаёти ҷамъиятӣ ва илмӣ-таълимӣ мавриди истифода қарор гирифтанд.

Натиҷаҳои пажӯҳиш ҷиҳати такмили барномаҳои давлатӣ, аз ҷумла «Стратегияи миллии фаъолгардонии нақши занон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», истифода шуда метавонанд. Таҷрибаи таърихӣ КБММЗ дар самти бунёди инфрасохтори иҷтимоӣ (боғчаҳо, марказҳои маишӣ) барои мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ ва Кумитаи қор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун намунаи таърихӣ ҳамоҳангсозии манфиатҳои давлат бо ниёзҳои воқеии занон хизмат мекунанд дар бар мегиранд.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот:

Дар рафти таҳқиқоти мазкур методологияи материализми диалектикий таҳқиқот бо истифода аз категорияҳои таърихӣ васеъ истифода гардид. Таҳқиқоти диссертатсионӣ дақиқияти маълумот, кофӣ будани ҳаҷми маводи таҳқиқотӣ, коркарди натиҷаҳои таҳқиқот ва ҳаҷми интишорот ба таҳқиқи диссертатсионии мазкур асос ёфтааст. Инчунин, хулоса ва тавсияҳо дар асоси таҳлилҳои илмӣ–назариявӣ ва таҷрибаҳои мутобиқ бо натиҷагирӣҳои таҳқиқот манзур карда шудаанд.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ: Муаллиф шахсан дар Бойгонии давлатии марказии Ҷумҳурии Тоҷикистон (БДМ ҶТ) корҳои таҳқиқотиро анҷом дода, аз фондҳои 10, 12 ва 17 маҷмуи васеи санадҳои навро (протоколҳо, ҳисоботҳои молиявӣ ва нақшаҳои кории КБММЗ) ошкор ва ба гардиши илмӣ ворид намудааст. Довталаб ин санадҳоро бо маводи матбуоти даврӣ ва омили расмӣ мавриди таҳлили муқоисавӣ қарор додааст.

Инчунин аз ҷониби муаллиф бори аввал концепсияи КБММЗ ҳамчун «агенти мустақили трансформатсияи иҷтимоӣ» пешниҳод гардидааст. Довталаб мустақилона фарқияти функционалии ин ниҳодро аз шӯъбаҳои занони ҳизбӣ (женотделҳо) муайян намуда, ҷанбаҳои институтсионалии фаъолияти онро асоснок кардааст.

Дар ҷаласаи шурои диссертатсионӣ аз санаи 2- юми октябри соли 2026 оид ба сазовор донишгари Файззода Рамазон Хурсанд дар мавзӯи «Кумитаи беҳдошти меҳнат ва маишати занон ҳамчун омили таҳаввулоти иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон (солҳои 1928-1934)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1.1. – Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик), қарор қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертатсионӣ аз 11 нафар аъзои шуро 9 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла 5 нафар докторони илм - мутахассисон аз рӯйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда. Аз 9 нафар иштирокдоштагон дар ҷаласа, ки ба шуро шомил буданд, овоз доданд: тарафдор – 9 нафар, муқобил - нест, бюллетенҳои безътибор - нест.

Раиси шурои диссертатсионӣ

Қурбонов Б.Р.

Котиби илмӣ
шурои диссертатсионӣ

Ҷалилов М.Ш.

2- юми октябри соли 2026

